

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys laeiksi väylälakien muuttamisesta ja niihin liittyviksi laeiksi

Johdanto

Liikenne- ja viestintäministeriössä on valmisteltu hallituksen esitysluonnos laeiksi ratalain ja liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta ja niihin liittyviksi laeiksi. Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoanne esitysluonnoksesta. Hallituksen esityksen pääasiallisen sisällön ja lakiehdotusten ruotsinkieliset versiot lisätään Lausuntopalveluun viikolla 28.

Tausta

Hallituksen esityksen valmistelu käynnistettiin marraskuussa 2025. Esityksen taustalla on erityisesti liikenne- ja viestintäministeriössä laadittu arviomuistio väylälakien muutostarpeista. Väylälaeilla tarkoitetaan ratalakia (110/2007) ja liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettua lakia (503/2005). Arviomuistiossa tarkasteltiin molempien väylälakien nykytilaa ja ajankohtaisia muutostarpeita. Muistiosta pyydettiin lausuntoja keväällä 2025. Lausunnonantajat pitivät arviomuistiossa käsiteltyjä muutostarpeita pääsääntöisesti tarpeellisina ja perusteltuina.

Arviomuistiossa ja sittemmin säädöshankkeessa käsiteltyjä muutostarpeita on tunnistettu muun muassa Väylävirastossa ja Liikenne- ja viestintävirastossa niiden soveltaessa liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettua lakia ja ratalakia. Lisäksi Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi annetun asetuksen ((EU) 2024/1679, TEN-T-asetus) toimeenpanon on katsottu edellyttävän eräitä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Tavoitteet

Hallituksen esityksen tavoitteena on selkeyttää ja ajantasaistaa sääntelyä niin, että se vastaa paremmin nykytilannetta liittyen mm. turvallisuusympäristön muuttumiseen, merkittävien raidehankkeiden suunnitteluun yksityisraiteina sekä käytännön väylänpidon tarpeisiin ja sujuvuuteen.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta.

Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/34389/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunnon voi myös toimittaa sähköpostilla ministeriön kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo.lvm@gov.fi tai postitse osoitteeseen LVM kirjaamo, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydämme mainitsemaan asianumeron VN/34389/2025. Pyydämme lähettämään lausunnon kirjaamoon esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai pdf-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus LVM057:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 23.8.2026 mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antaa hallitusneuvos Eeva Ovaska, puh. 0295 342 008, eeva.ovaska@gov.fi. (poissa 2.7.–9.8.2026)

2.7.–16.7. välisen ajan lisätietoja antaa erityisasiantuntija Laura Rantanen, puh. 0295 342 175, laura.rantanen@gov.fi.

Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM057:00/2025> - Säädöshankkeen verkkosivu, projektets webbsida

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM014:00/2025> - Arviomuistio väylälakien muutostarpeista, bedömningspromemoria om trafikledslagarna

Liitteet:

[Hallituksen esitysluonnos väylälakien muuttamisesta.pdf](#) - Hallituksen esitysluonnos väylälakien muuttamisesta

Jakelu:

Akaan kaupunki
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Charge Point Networks
Eckerön satama
Elinkeinoelämän keskusliitto
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Enonkosken kunta
Enontekijön lentoasema
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Savon liitto
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Finavia Oyj
Finest Bay Area Development Oy
Finnair
Fintraffic
Forssan kaupunki
Gasum Oy
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hangon satama

Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helen Oy
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Helsingin satama
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
HSL
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Huoltovarmuuskeskus
Hyrynsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen liitto
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
lin kunta
lisalmen kaupunki
litin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Infra ry
Inkoon kunta
Inkoon satama
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
ITS Finland ry
Itärata Oy
Itä-Suomen elinvoimakeskus
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Joensuun satama
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus

Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun liitto
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kaskisten satama
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaupan liitto ry
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Kemin satama
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Kempower
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Suomen elinvoimakeskus
Keski-Suomen liitto
Kesko
Keskuskauppakamari
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kokkolan satama
Kolarin kunta
Koneyrittäjät ry
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta

Korsnäs kommun
Kotka-Haminan satama
Kotkan kaupunki
Kouvola kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson liitto
Kyyjärven kunta
Kärkölen kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin elinvoimakeskus
Lapin liitto
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lappeenrannan lentoasema
Lappeenrannan satama
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Lentorata Oy
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintävirasto
Liikennepalvelukauppiat ry
Liikennevirta Oy
Limingan kunta
Linja-autoliitto ry
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Suomen elinvoimakeskus
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta

Luumäen kunta
Länsirata Oy
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK
Maanmittauslaitos
Maarianhaminan satama
Malax kommun - Maalahden kunta
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Metsäteollisuus ry
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Motiva Oy
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Museovirasto
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Naantalin satama
Nakkilan kunta
NEOT Oy
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksien kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Oulun satama
Outokummun kaupunki
P2X Oy
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta

Parkanon kaupunki
Parkkisähkö
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pietarsaaren kaupunki
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan liitto
Pirkkalan kunta
Plugit
Pohjanmaan elinvoimakeskus
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjalan liitto
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
Poliisihallitus
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Porin satama
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Posti Group Oy
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puumalan kunta
Pyhtään kunta
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen liitto
Päivittäistavarakauppa ry
Pälkäneen kunta
Pääesikunta, Puolustusvoimat
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raahen satama
Rahtarit ry
Raideinfra Oy
Raision kaupunki
Rajavartiolaitos

Rakennusliitto ry
Rakennusteollisuus ry
RAKLI ry
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rauman satama
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Recharge Finland Oy
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saarijärven kaupunki
Saaristoasiain neuvottelukunta
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakuntaliitto
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
SEO
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Sisä-Suomen elinvoimakeskus
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
SOK
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sotkamon kunta
ST1 Nordic Oy
Sulkavan kunta

Suomen Huolinta ja Logistiikkaliitto ry
Suomen kiinteistöliitto ry
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen Paikallisliikenneliitto
Suomen Satamaliitto ry
Suomen Sisävesiliitto ry
Suomen Tieyhdistys
Suomen Yrittäjät
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
SYKE
Sysmän kunta
Sähköautoilijat ry
Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Taksiliitto ry
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Teknologiateollisuus ry
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Tornion satama
Tulli
Turun kaupunki - Åbo stad
Turun satama
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan elinvoimakeskus
Uudenmaan liitto
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalan kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad

Valkeakosken kaupunki
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen liitto
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Vireon Hydrogen Oy
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
VR Group
Väylävirasto
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta

Huomiot ehdotuksista koskien kolmansien maiden yritysten hankeosallistumista koskevaa riskienhallintaa

Huomiot kansallista turvallisuutta sekä häiriötilanteita koskevista ehdotuksista

Huomiot yksityisraiteita koskevista ehdotuksista

Huomiot tutkimusoikeussäätelystä ja muista väyläsuunnitteluun liittyvistä ehdotuksista

Huomiot salassa pidettävän tiedon luovuttamista koskevista ehdotuksista

Huomiot maantielosseja koskevista ehdotuksista

Muut huomiot

Vihavainen-Pitkänen Marjukka
Liikenne- ja viestintäministeriö

Ovaska Eeva
Liikenne- ja viestintäministeriö